dosarul nr.2-4126/24
2-24031361-12-2-21032024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

08 noiembrie 2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Violeta Gîrleanu
Grefier Mădălina Chivu
cu participarea:
reprezentantului pârâtului Ministerul Justiției – Tulbure Ion, în baza procurii nr.111 din 21.08.2023

examinând în şedinţă publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ureche Alexandru, Ureche Lilia către Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Consiliul or.Hîncești, Primăria Hîncești, executorul judecătoresc Gurgurov Rodica privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, încasarea prejudiciului moral în mărime a câte 100 000 lei

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. Ureche Alexandru și Ureche Lilia s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Consiliul or.Hîncești, Primăria Hîncești, executorul judecătoresc Gurgurov Rodica privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, încasarea prejudiciului moral în mărime a câte 100 000 lei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanții au invocat că la data de 12.05.2009 Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a admis recursul în dosarul nr.3r-205/09 ca întemeiat și a casat hotărârea instanței de contencios administrativ a Judecătoriei Hâncești din data de 03.03.2009 ca ilegală, pronunțând o nouă hotărâre, prin care acțiunea familiei sale: Ureche Alexandru și Ureche Lilia a fost admisă integral ca întemeiată, obligând Consiliul orășenesc Hâncești și Primăria orașului Hâncești să-i asigure cu spațiu locativ conform normelor locativ - sanitare și conform componenței familiei la momentul executării hotărârii nominalizate.

La data de 17.08.2009, Oficiul de Executare Hâncești prin încheiere a dispus executarea titlului executoriu nr.3CA-19 emis de către Judecătoria Hâncești la data de 12.05.2009 privind obligarea Primăriei orașului Hâncești și Consiliul orășenesc Hâncești să îi asigure cu spațiu locativ.

A indicat că prin comunicarea 02/1-24 nr.810 din data de 07.10.2009, primarul orașului Hâncești, Alexandru Botnari, a relevat executorului judecătoresc despre luarea de cunoștință a titlului executoriu nr.3CA -19 și și-a asumat responsabilitatea că hotărârea va fi executată după

pronunțarea definitivă a instanței judecătorești (deși titlul executoriu a fost emis în baza hotărârii definitive).

La data de 02.06.2010, ulterior la data de 29.02.2012, au solicitat de la Oficiul de executare Hâncești și, respectiv, de la primarul orașului Hâncești, de a fi informați despre măsurile întreprinse întru executarea titlului executoriu, însă, răspuns nu au primit. Ca consecință, s-au adresat împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu o cerere de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 01.03.2013, cererea a fost admisă, fiind constatat încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, s-a dispus încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în favoarea lui Alexandru Ureche și a Liliei Ureche a sumei de 39 500 euro cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 5 000 euro cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.05.2013, a fost admis apelul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, s-a casat hotărârea din 01.03.2013 a Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a încasat în beneficiul reclamanților suma de 28 800 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile fiind respinse.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20.11.2013, s-a decis respingerea recursului declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche și s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, modificând decizia contestată în partea sumei prejudiciului moral încasat de la suma de 28 800 lei la suma de 10 000 lei.

Ulterior, nefiind asigurați în continuare cu spațiu locativ, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din data de 26.01.2017, s-a recunoscut încălcarea dreptului Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche la executarea în termen rezonabil a deciziei din data de 12.05.2009 a Curții de Apel Chișinău, în perioada 20.11.2013 – 23.11.2016, încasându-se din bugetul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în suma de 10 000 lei pentru fiecare, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 17.05.2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Lilia Ureche, Alexandru Ureche și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, fiind menținută hotărârea din data de 26.01.2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că încălcarea termenului rezonabil de executare a deciziei din data de 12.05.2009 a Curții de Apel Chișinău continuă, respectiv este întemeiată pretenția Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche cu privire la încasarea prejudiciului moral, iar temeiuri de majorare a cuantumului acestuia nu au fost constatate.

Prin decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din data de 31.10.2018, s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de Lilia Ureche și Alexandru Ureche, precum și recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

A menționat că procedura de executare a deciziei irevocabile de obligare a autorităților de a acorda o locuință durează deja de 15 ani. Lipsa fondurilor sau a spațiului locativ alternativ în calitate de scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești nu pot fi invocate.

A specificat că Curtea Supremă de Justiție le-a acordat inițial doar 5000 lei ambilor, iar ulterior a câte 10 000 lei fiecare (mult inferioară celei acordate de către Curte în cazuri similare),

această circumstanță, în sine, reprezintă un rezultat vădit nerezonabil în conformitate cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții.

A indicat că potrivit Recomandării nr.6 privind satisfacția echitabilă în cazurile de neexecutare, a)violarea art.6 CEDO -1000-7000 euro, echivalentul în lei moldovenești, b)violarea art.1 Protocol 1 CEDO - 1000 -6000 euro, echivalentul în lei moldovenești.

Consideră că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral instanța de judecată urmează să țină cont de impactul neexecutării și consecințele aduse nouă - reclamanților și membrului familiei noastre - minorului. De faptul că a avut de pierdut în plan social și familial, or, activând în organele afacerilor interne și procuratură un timp îndelungat (Ureche Alexandru din anul 1993 în organele MAI și Ureche Lilia din 02.12.1996 în Procuratura Hâncești), timp în care nu s-au bucurat de garanțiile acordate de Legea cu privire la poliție și Legea cu privire la procuratură, familia fiind lipsită de o locuință sigură. Iar prin încasarea prejudiciului moral a sumelor ridicole, instanțele naționale apără interesele financiare ale statului, lezând în continuare drepturile omului și a copilului, cauzându-ne în continuu stres și frustrare ca rezultat al executării întârziate a hotărârii judecătorești (f.d.3-8).

3. *La data de 02.08.2024, prin intermediul cancelariei instanței, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, a depus referință*, invocând faptul că califică pretențiile reclamanților ca fiind neîntemeiate, menționând următoarele.

Prin prisma jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea comportamentului reclamanților și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant.

Problematica obiectului executării se manifestă prin imposibilitatea executării a hotărârii Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din data de 12.05.2009 în dosarul cu nr. 3r-205/09.

A specificat că conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești este una conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență.

A subliniat că la solicitarea din data de 08.07.2024 cu nr.09/6371, în biroul executorului judecătoresc Rodica Gurgurov, se menține procedura de executare intentată în baza documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009 emis de Judecătoria Hîncești privind obligarea Consiliul orășenesc Hîncești și Primăria Hîncești să asigure cu spațiul locativ-sanitare și procedura de executare și componența familiei la momentul executării hotărârii respective. Procedura de executare a fost intentată la 05.03.2015 la cererea creditorului urmăritor, încheierea de intentare a fost expediată debitorului, fiindu-i acordat termen de 10 zile să execute documentul executoriu. Nerecepționând nici un răspuns pozitiv și nici negativ la data de 30.05.2015 în adresa debitorului Consiliul orășenesc Hîncești și a primarului de Hîncești, A. Botnari, a fost expediată o somație prin care debitorului i s-a acordat repetat încă 10 zile spre executare. La fel, nici la această somație nu s-a primit nici un răspuns. La data de 22.04.2015, 17.05.2015, 24.11.2015, 13.06.2016, 11.12.2017, 29.10.2018, 25.03.2019, 07.08.2019, 25.09.2019, 20.12.2019, 12.03.2020, de către executorul judecătoresc a fost expediate solicitări în scris cu indicarea de a fi informați imediat referitor la măsurile întreprinse.

A menționat că cu regularitate când se convoca ședințele Consiliului orășenesc Hîncești au fost expediate somații cu solicitări de a informa referitor la modalitățile întreprinse în vederea executării hotărârii de judecată. După fiecare somație executorul primea răspuns precum că hotărârea nu poate fi executată deoarece autoritatea-administrativ teritorială de nivelul I nu dispune de spații locative.

A indicat și faptul că în cadrul procedurii de executare s-a încercat de a discuta cu părțile referitor la găsirea unei modalități de executare a hotărârii judecătorești nr.3CA-19/09 din 12.05.2009. S-a propus ca o alternativă de a înainta un demers în instanță de judecată privind schimbarea modului de executare. Nici una dintre părți nu au întreprins nici o măsură concretă în vederea executării documentului respectiv, astfel, prin inacțiunile sale au demonstrat o pasivitate totală cât debitorul, atât și creditorul în executarea hotărârii judecătorești.

Miza (interesul) pentru reclamant se manifestă prin asigurarea cu spațiu locativ de către autoritatea publică locală din or.Hîncești.

A invocat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, art.6 din Convenție îi garantează oricărei persoane dreptul de acces la justiție, care are drept consecință dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive. Totuși, acest drept nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea și oricare ar fi circumstanțele. În schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin. Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

A subliniat că Curtea Europeană, în funcție de factorii precum durata neexecutării, miza litigiului, circumstanțele personale ale reclamanților, decide în fiecare caz în parte, dacă este cazul să fie acordată o despăgubire pentru dauna morală sau dacă simpla constatare a violării poate fi suficientă.

A reținut ca fiind pertinente prevederile Codului de executare, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. Prin urmare, orice acțiune a executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu necesită cererea creditorului. Respectiv, în baza principiului disponibilității prevăzut în art.4 din Codul de Executare, creditorul dispune de dreptul de a cere executarea silită a documentelor executorii, precum și de a renunța la executarea începută, sau de a amâna pornirea ei, în limitele prescripției dreptului stabilit. Atestă că executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate solicitările reclamanților și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării.

Inter alia, a subliniat că rolul creditorului în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a înainta documentul executoriu spre executare silită și de a solicita urgentarea executării dar, în conformitate cu prevederile art.44 alin.(5) din Codul de executare, mai este și în a acorda executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloace necesare în acest scop.

Subsecvent, a reținut că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești au fost întreprinse toate măsurile ce puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru a executarea documentul executoriu vizat. Prin urmare, autoritatea învestită cu funcții de executarea a hotărârii judecătorești a reacționat în mod corespunzător la cererea părții interesate. Astfel, în procesul identificării unor soluții de alternativă, în mod firesc se atestă o prolongație a executării documentului executoriu vizat. Totodată, în contextul în care se examinează diligența și pertinența acțiunilor organelor de executare, nu putem vorbi despre ne întreprinderea tuturor măsurile posibile de către executorul judecătoresc.

A specificat că ansamblul și pertinența acțiunilor întreprinse de către executorul judecătoresc în vederea executării documentului executoriu, absolvă de răspundere pe cale de consecință și executorul judecătoresc, fiind imposibilă întreprinderea unor acțiunii din partea acestuia, în prezența unei circumstanțe speciale ce justifică problematica executării titlului vizat.

Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

Suplimentar a menționat că atât executorul judecătoresc, cât și Primăria nu au negat potențialitatea executării în viitor a respectivului document executoriu, reiterând că în prezent fiind constatate anumite circumstanțe extraordinare ce împiedică executarea propriu-zisă. Responsabilitatea statului nu se extinde dincolo de procedura de executare, iar sarcina autorităților naționale în asemenea cauze este de a pune la dispoziția creditorului un mecanism (organele de executare, executori judecătorești), dar nu de a se substitui debitorul și a achita anumite sume adjudecate.

A specificat că reclamantul a invocat art.6 CEDO privind violarea drepturilor la un proces echitabil prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, însă în afara afirmațiilor reclamanților, niciun alt element de probă nu a confirmat existența culpabilității organelor de executare în procesul de executare a hotărârii judecătorești irevocabile.

În această ordine de idei, a subliniat că prevederile Legii nr.87 din 21.04.2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei retribuții, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie. La caz, învederăm că suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral este una exagerată și inechitabilă suferințelor pretinse.

Totodată, a precizat că în prezenta speță, purtătorul obligației de executare a hotărârii judecătorești față de reclamant este debitorul procedurii de executare, anume Consiliul mun.Hîncești, în astfel de situație, anume autoritatea în cauză eventual ar urma să satisfacă acest capăt al pretenției înaintate. Or, Ministerul Justiției a recepționat și răspunsul cu nr.02/1-37/829 din 15.07.2024 a Primăriei mun.Hîncești, care menționează că „... Primăria mun.Hîncești, în limita atribuțiilor funcționale, din momentul când titlul executoriu a fost prezentat executorului judecătoresc spre executare silită, nu este în drept să întocmească rapoarte privind modul de respectare a termenului rezonabil la executarea în termen a hotărârii”. La 23.07.2024, primăria mun.Hîncești a expediat dosarul administrativ și alte acte pertinente la solicitarea Ministerului Justiției pe cauza Ureche Alexandru și Lilia (f.d.61-64).

4. Prin încheierile protocolare a instanței din 17.06.2024 și 19.09.2024, au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii Consiliul or.Hîncești și Primăria Hîncești, executorul judecătoresc Gurgurov Rodica (f.d.140-141, 143-144).
5. *La data de 08.10.2024, prin intermediul poștei electronice, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Rodica Gurgurov a depus referință*, invocând netemeinicia cererii de chemare în judecată în cauză.

În susținerea poziției sale a menționat că în cadrul procedurii de executare s-a încercat de a discuta cu părțile și a găsi modalitatea de executare a hotărârii instanței din 12.05.2009. Nici una din părți nu a întreprins nici o măsură concretă în vederea executării documentului respectiv, precum și nu au reacționat la propunerile executorului judecătoresc, demonstrând o pasivitatea totală în executarea hotărârii de judecată.

A specificat că executorul judecătoresc din oficiu a înaintat demersuri în instanța de judecată în temeiul art.71, 152 Cod de executare și art.252 Cod de procedură civilă privind soluționarea chestiunii privind explicarea executării hotărârii de judecată, cât și schimbarea modului de executare.

A indicat că prin încheierea nr.25a-46/2018 și 25a-87/21 din 23.08.2021 emisă de către Judecătoria Hîncești, demersurile înaintate au fost respinse.

Prin urmare conchide că de către executorul judecătoresc au fost întreprinse toate măsurile legale posibile întru executarea hotărârii de judecată vizate, respectiv nu poate fi constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009, emis de către Judecătoria Hîncești (f.d.149-150).

6. În ședința de judecată, reclamanții Ureche Alexandru și Ureche Lilia nu s-au prezentat. Prin cererea depusă la 17.06.2024, au solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamanților (f.d.56-57).
7. În ședința de judecată, reprezentantului pârâtului Ministerul Justiției, Tulbure Ion, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.
8. În ședința de judecată, intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Rodica Gurgurov, nu s-a prezentat, procedura de citare fiind respectată. Prin cererea depusă la 08.10.2024 a solicitat examinarea în lipsă (f.d.148).
9. În ședința de judecată, intervenienții accesorii Consiliul și Primăria mun.Hîncești, nu s-au prezentat, deși au fost citați legal prin intermediul poștei electronice (f.d.147).

Aprecierea instanței de judecată:

10. Audiind opinia participantului la proces, examinând cererea de chemare în judecată, analizând actele cauzei în raport cu dispozițiile legale și a probatoriului administrat, instanța de judecată consideră că acțiunea înaintată de reclamanții Ureche Alexandru și Ureche Lilia este întemeiată parțial și urmează a fi admisă parțial, din considerentele ce succed.
11. Conform prevederilor art.118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
12. Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
13. În conformitate cu art.130 alin.(1-3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.
14. În ședința de judecată, s-a constatat că prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, a fost casată hotărârea Judecătoriei raionului Hîncești din 03.03.2009 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Consiliul orășenesc Hîncești și Primăria or.Hîncești au fost obligați de a asigura reclamanții Alexandru Ureche și Lilia Ureche cu spațiu locativ (f.d.11-12).
15. Prin încheierea din 17.08.2009, executorul judecătoresc al Oficiului de Executare Hâncești al DE MJ, Virginia Barcari, a dispus primirea spre executare a titlului executoriu nr.3CA-19 din 12.05.2009, emis de către Judecătoria Hâncești, cu intentarea procedurii de executare și

acordarea termenului de 15 zile de executare benevolă a cerințelor documentului executoriu (f.d.13).

16. **La data de 28.11.2012**, reclamanții Alexandru Ureche și Lilia Ureche s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.
17. Prin hotărârea Judecătoriei s.Buiucani, mun.Chișinău din 01.03.2013, cererea înaintată de reclamanții Alexandru Ureche și Lilia Ureche a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea termenului rezonabil de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3r-209/09 din 12.05.2009 și dispusă încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexandru Ureche și a Liliei Ureche a sumei de 39 500 euro cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 5 000 euro cu titlu de prejudiciu moral (f.d.15-19).
18. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.05.2013, a fost casată hotărârea Judecătoriei s.Buiucani, mun.Chișinău din 01.03.2013, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a încasat în beneficiul reclamanților Alexandru Ureche și Liliei Ureche suma de 28 800 lei cu titlu de prejudiciu moral în legătură cu neexecutarea în termen a hotărârii irevocabile pe perioada 17.08.2009 - 16.07.2012, în rest cerințele fiind respinse ca neîntemeiate (f.d.22).
19. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din data de 20.11.2013, s-a respins recursul declarat de Lilia Ureche și Alexandru Ureche și s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, decizia contestată fiind modificată în partea sumei prejudiciului moral încasat, prin micșorarea acestuia de la suma de 28 800 lei la suma de 10 000 lei (f.d.21-27).
20. **La data de 23.11.2016**, reclamanții Alexandru Ureche și Lilia Ureche s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și încasarea prejudiciului moral.
21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 26.01.2017, a fost constatată încălcarea dreptului Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, în perioada 20.11.2013 – 23.11.2016, fiind dispusă încasarea din bugetul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Liliei Ureche și a lui Alexandru Ureche, despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în sumă de 10 000 lei pentru fiecare, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată (f.d.28-30).
22. În contextul celor relevate, instanța de judecată constată că anterior au fost emise 2 hotărâri judecătorești irevocabile referitor la constatarea încălcării dreptului reclamanților Lilia Ureche și Alexandru Ureche la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009.
23. Instanța de judecată constată că din data ultimei hotărâri judecătorești din 26.01.2017, s-au efectuat următoarele acțiuni.
24. Prin încheierea executorului judecătoresc Gurgurov Rodica nr.148-139/2017 din 22.09.2017, a fost asigurată executarea documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele bănești ale debitorilor Primăria și Consiliul mun.Hîncești în limita sumei urmărite (f.d.87).
25. Ulterior, de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica au fost expediate mai multe somații în adresa Primăriei și Consiliul or.Hîncești cu privire la informarea despre executarea

sau întreprinderea măsurilor referitoare la executarea documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009, emis de Judecătoria raionului Hîncești (f.d.89, 91-92, 94-95, 97, 99, 101).

26. Prin răspunsurile formulate de către Primăria or.Hîncești, executorul judecătoresc Rodica Gurgurov a fost informată despre măsurile întreprinse privind executarea documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009, emis de Judecătoria raionului Hîncești (f.d.88, 90, 93, 96, 98, 100, 102, 107-108).
27. La data de 26.02.2018, de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica a fost înaintat în Judecătoria Hîncești, demers privind stabilirea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești nr.3CA-19/09 din 12.05.2009 (f.d.110).
28. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 16.08.2018, demersul executorului judecătoresc Gurgurov Rodica privind stabilirea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești nr.3CA-19/09 din 12.05.2009 a fost respins ca neîntemeiat (f.d.111-114).
29. Prin încheierea executorului judecătoresc Gurgurov Rodica nr.148-81/2019 din 12.10.2020, a fost dispusă aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele bănești ale debitorului Primăria mun.Hîncești, în vederea executării documentului executoriu nr.3CA-19/09 din 12.05.2009 (f.d.106).
30. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 09.07.2021, a fost respinsă contestația depusă de Primăria mun.Hîncești privind anularea încheierii nr.148-81/2019 din 12.10.2020, emisă de executorul judecătoresc Gurgurov Rodica privind asigurarea executării.
31. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2021, a fost casată încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 09.07.2021, fiind emisă o nouă încheiere prin care a fost admisă contestația înaintată de Primăria mun.Hîncești, cu anularea încheierii nr.148-81/2019 din 12.10.2020 privind asigurarea executării, emisă de executorul judecătoresc Gurgurov Rodica (f.d.135-138).
32. La data de 21.01.2021, de către executorul judecătoresc Gurgurov Rodica a fost înaintat în Judecătoria Hîncești, demers privind explicarea și schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești nr.3CA-19/09 din 12.05.2009.
33. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 23.08.2021, demersul executorului judecătoresc Gurgurov Rodica privind explicarea hotărârii și stabilirea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești nr.3CA-19/09 din 12.05.2009, a fost respins ca neîntemeiat (f.d.115-122).
34. **La data de 20.03.2024**, reclamanții Ureche Alexandru, Ureche Lilia s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009 și încasarea prejudiciului moral în mărime a câte 100 000 lei pentru fiecare reclamant (f.d.2-15).
35. *Referitor la solicitarea reclamanților Ureche Alexandru și Ureche Lilia privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești*, instanța de judecată o consideră întemeiată, din următoarele considerente.
36. Prevederile art.1 alin. (2) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.
37. Articolul 6 §1 din Convenţia Europeană prevede că orice persoană are dreptul de ai fi examinată cauza în mod echitabil, public şi întrun termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi

obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

38. Conform prevederilor art.2 alin.(1),(2) al *Legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti*, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

39. În acord cu reglementările statuate la art.4 alin.(1) și (2) din Legea menționată supra, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

40. Astfel, instanța de judecată a constatat că prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, a fost casată hotărârea Judecătoriei raionului Hîncești din 03.03.2009, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care Consiliul orășănesc Hîncești și Primăria or.Hîncești au fost obligați de a asigura reclamanții Alexandru Ureche și Lilia Ureche cu spațiu locativ (f.d.11-12 verso).
41. Conform art.2 Cod de executare, executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.
42. Prin urmare, instanța relevă că executorul judecătoresc a întreprins un șir de măsuri în vederea executării titlului executoriu, însă până în prezent aceasta a rămas neexecutată.
43. Instanța de judecată relevă că în cauza Prodan contra Moldovei, CtEDO a statuat că, articolul 6 § 1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile şi obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți.
44. Executarea unei hotărâri sau decizii, indiferent de instanță, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din „proces” în sensul art.6 din Convenție (cauza Hornsby vs.Grecia, hotărârea din 19 martie 1997, § 40). CtEDO consideră că omisiunea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei decizii definitive, poate determina încălcarea art. 6 §1din Convenție.

45. Astfel, executarea trebuie înțeleasă ca aducerea la îndeplinire a unei hotărâri judecătorești executabile. Independența judiciară și dreptul la un proces echitabil sânt lipsite de conținut dacă hotărârea nu este executată.
46. Prin urmare, instanța de judecată notează că până în prezent, Consiliul și Primăria mun.Hîncești, nu au executat hotărârea judecătorească irevocabilă din 12.05.2009.
47. Procedura de executare trebuie să fie implementată în acord cu drepturile și libertățile fundamentale, urmând a fi rapidă și eficientă, însă s-a constatat că executarea efectivă nu a avut loc.
48. Instanța de judecată reține că în litigiul dedus judecății, întreaga perioadă de neexecutare s-a datorat pasivității și inacțiunilor manifestate de debitor, care nu a manifestat diligență și nu a întreprins acțiuni în vederea executării hotărârii, iar acțiunile întreprinse având un caracter formal, care nu au dus la rezultatul scontat.
49. Astfel, instanța de judecată apreciază că neexecutarea în continuu a hotărârii judecătorești, constituie o încălcare a drepturilor reclamanților Ureche Alexandru și Ureche Lilia la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și prezintă o violare a dreptului subiectiv al acestuia, garantat de art.6 par.1 CEDO.
50. Prin urmare, instanța de judecată va constata încălcarea dreptului reclamanților Ureche Alexandru și Ureche Lilia la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009 pe perioada ianuarie 2017 – noiembrie 2024.
51. *Referitor la solicitările reclamanților Ureche Alexandru și Ureche Lilia privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei pentru fiecare reclamant*, instanța de judecată relevă următoarele aspecte.
52. Conform art.2 alin.(6) al Legii nr.87 din 21.04.2011, mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.
53. Articolul 5 alin.(1) al Legii nr.87 din 21.04.2011 stipulează că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
54. Potrivit dispoziţiilor art.2037 alin.(1) Cod civil, mărimea compensaţiei pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate.
55. Astfel, coroborând prevederile legale precitate, la circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de judecată atestă că ca urmare a constatării faptului încălcării dreptului reclamanților Ureche Alexandru și Ureche Lilia la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curți de Apel Chișinău din 12.05.2009 pe perioada pe perioada ianuarie 2017 – noiembrie 2024, urmează a decide și asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral.

56. Prin urmare, instanța de judecată la stabilirea cuantumului despăgubirii morale va lua în considerare interesul sporit pe care îl au reclamanții în executarea hotărârii judecătorești al cărei beneficiari sunt, precum și durata de neexecutare continuă care este una considerabilă.
57. Reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului moral solicitat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum şi de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de conduita autorităților publice, de durata încălcării şi de importanța procesului pentru reclamanți, instanța de judecată consideră că suma de 50 000 lei pentru fiecare reclamant, acordată cu titlu de prejudiciu moral, este una echitabilă și proporțională cu suferințele și disconfortul psihic și emoțional cauzate de neexecutarea hotărârii judecătorești, pe perioada ianuarie 2017 - noiembrie 2024.
58. În acest context, instanța apreciază că valoarea indicată reflectă într-un mod adecvat impactul negativ asupra vieții reclamanților, având în vedere durata considerabilă a întârzierii în executarea deciziei irevocabile și consecințele acesteia asupra situației personale și profesionale ale reclamanților.
59. Instanța relevă și faptul că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire.
60. În temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, iar cuantumul despăgubirilor trebuie în aşa fel stabilit, încât să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimă.
61. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, instanța de judecată va admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ureche Alexandru, Ureche Lilia, din motivele expuse mai sus.
62. În conformitate cu prevederile art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Ureche Alexandru, Ureche Lilia către Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Consiliul or.Hîncești, Primăria Hîncești, executorul judecătoresc Gurgurov Rodica privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12.05.2009, încasarea prejudiciului moral în mărime a câte 100 000 lei.

Se constată încălcarea dreptului lui Ureche Alexandru și Ureche Lilia la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curți de Apel Chișinău din 12.05.2009 pe perioada ianuarie 2017 – noiembrie 2024.

Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ureche Alexandru, c/p 0982701202247, prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei (cincizeci mii) lei.

Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Liliei Ureche, c/p 0981702205396, prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei (cincizeci mii) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Ureche Alexandru și Ureche Lilia, se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Violeta Gîrleanu**